

CONFIGURATION
MANAGEMENT
OCH AGILA
METODER

Sammanfattning

Det finns en mängd fördelar och vinster med agila modeller, ramverk och arbetssätt, men det finns också utmaningar, framförallt när det gäller spårbarhet, kontroll samt ordning och reda. Det kan därför vara värdefullt att utse en dedikerad Configuration Manager och att definiera vilka stödprocesser som kan behövas som ett komplement.

Stödprocesserna definieras lämpligen i en arbetsgrupp med representanter från olika delar av organisationen för att säkerställa att de hamnar på rätt nivå och är användbara. Ofta kan ett antal checklistor behövas – både som stöd och för kontroll och kvalitetssäkring.

När processerna införs är förankringen av största vikt och det kommer också att behövas en kontinuerlig uppföljning av efterlevnaden.

Agila metoder – fördelar

Det blir alltmer vanligt att företag väljer ett agilt arbetssätt och anpassar sin organisation därefter. Det finns många fördelar med detta, exempelvis

- Tydliga prioriteringar
Det agila arbetssättet ger en större medvetenhet i organisationen om att alla nya krav och förändringar behöver prioriteras och vägas. Detta gör också att fokus ökar på att se vad de gemensamma målen är.
- Kortare cykler
Eftersom en nedbrytning och prioritering görs av nya krav och förändringar kommer många mindre men viktiga funktioner att kunna genomföras snabbt, eftersom de i högre grad hanteras som fristående enheter. Man behöver inte invänta stora planerade projekt eller produktionssättningar.
- Kontinuerliga leveranser
Kommer man dessutom så långt som till kontinuerliga leveranser får man en ännu högre effektivitet i kedjan från krav till produktionssättning. Man kan sätta rättningar och förbättringar snabbt.
- Distribuerat ansvar
När man bygger organisationen runt ett agilt arbetssätt blir det tydligt att ansvaret blir distribuerat. Det kan finnas en fara i detta i och med att "delat ansvar" lätt blir "ingens ansvar", men rätt hanterat kan det ge ett ökat ansvarskännande på alla nivåer i organisationen.

Agila metoder – utmaningar

Det finns också många utmaningar med det agila arbetssättet, inte minst när det gäller spårbarhet, dokumentation samt ordning och reda – dvs Configuration Management. Exempel på utmaningar är:

- Flyktighet – brist på spårbarhet
Det finns en risk att allting krävs, utvecklas, testas och dokumenteras inom separata "öar", där allting lagras inom det egna tåget eller teamet. Detta gör att det är svårt att spåra händelseutvecklingen bakåt och bidrar till att organisationen inte får ett gemensamt erfarenhetsminne.
- Bristande dokumentation
Förutom att det finns risk för att framtagen dokumentation inte alltid kan hittas eller spåras bakåt är det lätt hänt att vikten av den negligeras, så att den inte ens skapas. Om man har ett iterativt sätt att arbeta från krav, via test till leverans uppstår ofta en diskrepans mellan det ursprungliga kravet och den slutliga leverabeln, och det finns inte alltid rutiner för att hantera detta.
- Okända beroenden
Med ett agilt arbetssätt kan det vara en utmaning att ha kontroll över alla beroenden i komplexa lösningar och svårt att ha en överblick över vad som påverkas av en tillsynes liten och "oskyldig" förändring, även om man gör avstämningar mellan teamen.
- Bristande kontroll över miljöernas användning
När utvecklingstakten ökar kommer programmet att levereras i allt högre tempo till de olika miljöerna för utveckling, test och produktion. Det kan vara lätt hänt att man glömmer att "städa upp" efter sig, eftersom fokus har flyttats till nästa funktion som ska utvecklas. Detta i kombination med bristande dokumentation kan resultera i oväntade effekter.

Kontroll och spårbarhet – förslag till lösningar

- Configuration Management
Configuration Management handlar om ordning och reda – till exempel om kontrollerad ändringshantering, dokumenthantering, leveranshantering, överlämning från projekt till förvaltning samt kontroll på test- och produktionsmiljöer.

Det är många som tror att det finns en motsättning mellan Configuration Management och agila metoder, men tvärtom är det ännu viktigare med ordning och reda när man arbetar med kontinuerliga förbättringar och leveranser. Det finns fortfarande behov av kontroll över vilken programvara som finns i vilken miljö, att nödvändig dokumentation är korrekt uppdaterad och att det finns definierade lägen, baselines, att backa till när fel uppstår.

Rollen Configuration Manager finns ofta inte definierad som en egen roll inom agila ramverk, utan modellerna bygger på ett gemensamt ansvar för att hantera beroenden och övergripande struktur. Det kan dock vara värt att utse en dedikerad person som har till uppgift att säkerställa spårbarhet, kravuppfyllnad, dokumenthantering och ändringshantering för att hålla tidplan, budget och kvalitetsmål.

- Stödprocesser
För att exempelvis inte riskera att innehållet i produktionsmiljön blir lika flyktigt som ett Twitter-flöde behövs ofta ett antal stödprocesser vid sidan av det agila arbetet. Vilka processer som behövs och hur de ska se ut, bör då anpassas till den egna verksamheten.
- Fryspunkter och baseline-hantering
Samtidigt som det agila arbetssättet ger korta ledtider och snabba resultat kommer det ofta att behövas definierade fasta lägen, fryspunkter, det vill säga en baselinehantering för krav, ändringar och drift. Även här är det viktigt med en anpassning till den egna verksamheten och organisationen, för att undvika merarbete, samtidigt som man har god kontroll och fasta lägen att backa till när problem uppstår.

Exempel på stödprocesser

Ofta behövs vissa stödprocesser, rutiner, instruktioner eller checklistor som ett komplement till det agila arbetssättet för att säkerställa en kontrollerad hantering och spårbarhet. Det varierar vilka processer som behövs och hur omfattande eller detaljerade de behöver vara. Det beror på hur den egna verksamheten ser ut och var man kan identifiera de största bristerna och riskerna. Det gäller också att hitta rätt balans mellan struktur och merarbete. Vanligt är att man behöver kompletterande processer när det gäller:

- Innehållet i test- och produktionsmiljöer
Förutom övergripande riktlinjer för hur leveranser till miljöerna ska ske, behövs ofta en uppföljning av efterlevnaden – särskilt när tempot är högt.
- Dokumenthanteringsplan
De flesta organisationer har flera olika dokumenthanteringssystem och lagringsplatser.
Det kan då vara värt att upprätta en dokumenthanteringsplan som beskriver hur varje dokumenttyp ska hanteras – lagringsplats, lämplig namnsättning, när/om diarieföring ska ske, tidpunkt för gallring, hänvisning till var mallar finns etc. Det ger en vägledning både till den som upprättar dokument och till den som söker efter dem.
- Ändringshantering
De flesta organisationer har en process för ändringshantering på en övergripande nivå. De ändringar som beslutas i det forumet blir det som hamnar i backloggen för utveckling. Men ofta kan det behövas ändringsprocesser på flera nivåer – inom utvecklingsteamet, i samspelet med en leverantör etc.

Införandet – exempel på steg

- Identifiera behoven
Det första steget är att identifiera var de största behoven av stödjande processer för att spara tid och säkerställa budget och kvalitet finns.
- Arbetsgrupper
Det kan vara effektivt att bilda arbetsgrupper med representanter från olika berörda delar av organisationer så att alla aspekter blir belysta.
- Granskning och förankring
När arbetsgruppen har ett första utkast bör detta granskas av personer som berörs. Gransknings- och återkopplingsförfarandet kan också fungera som en förankring, så att själva införandet underlättas.
- Införande och uppföljning
Oavsett hur mycket tid som har lagts ned på framtagande, granskning och förankring kommer det alltid att finnas behov av kompletteringar och justeringar, så det är viktigt med uppföljning under införandet och att göra justeringar alltefter.